



בש"פ 5643/22 - אולכסן וינוקור נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5643/22

לפני: כבוד השופטת ר' רונן

העורר: אולכסן וינוקור

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
במ"ת 4323-05-22 מיום 21.8.2022 שניתנה על ידי
כב' השופט י' פרסקי

תאריך הישיבה: ט' באלול התשפ"ב (5.9.2022)

בשם העורר: עו"ד משה גזלה; עו"ד אוהד חן

בשם המשיבה: עו"ד יצחק פרדמן

החלטה

בפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט י' פרסקי) במ"ת 4323-05-22 מיום 21.8.2022 בה דחה בית המשפט בקשה לעיון חוזר שעניינה בחלופת מעצר נוספת שהוצעה על ידי העורר.

רקע והליכים קודמים

1. ביום 2.5.2022 הוגש נגד העורר כתב אישום בו הוא הואשם בעבירות של אינוס, מעשה סדום מעשה מגונה והדחה בחקירה כנגד המתלוננת. לפי כתב האישום, המתלוננת היא אזרחית אוקראינית ששהתה בישראל במועדים הרלוונטיים באשרת תיירת, לאחר שנמלטה מהמלחמה באוקראינה. בקצירת האומר יצוין כי בהתאם לכתב האישום,

עמוד 1



העורר פגש את המתלוננת בבית חברים והציע לסייע לה במציאת מקום עבודה בתחום הניקיון. לאחר שהודיע למתלוננת שהוא מצא עבודה מקום עבודה, נסעה המתלוננת עם העורר ביום 20.4.2022 למושב "משען" שם הוא אנס אותה וביצע בה מעשה סדום. הוא אף הניע אותה באיומים שלא תמסור הודעה.

2. בטרם ניתנה החלטה בבקשת המשיבה (להלן: המדינה) למעצר העורר עד תום ההליכים, התקיים ביום 11.5.2022 דיון באפשרות לשחררו לחלופת מעצר. בהמשך, ביום 18.5.2022 הפנה בית המשפט את העורר לשירות המבחן לקבלת תסקיר. שירות המבחן העביר את התסקיר ולאחר מכן ניתנה ביום 21.7.2022 החלטתו של בית המשפט קמא (כב' השופט נ' אבו טהא) בה נקבע כי יש לעצור את העורר עד תום ההליכים. זאת בין היתר לאור החומרה הרבה של העבירות שיוחסו לו ולאור עילת המסוכנות שהיא עילת המעצר העיקרית. עילה זו עומדת בעינה - כך נקבע - גם לאחר שהמתלוננת סיימה להעיד.

3. בית המשפט התייחס באותה החלטה גם לחלופת מעצר שהוצעה על ידי העורר ולעמדת שירות המבחן לגביה, וקבע כי אין טעמים כבדי משקל לסטות מההמלצה השלילית של שירות המבחן, וזאת ביתר שאת כאשר "שירות המבחן עמד על מאפייני אישיותו של המשיב כמי שנוטה למזער ולטשטש, מתנהל באופן מניפולטיבי ומתקשה לבחון את הצדדים השליליים בהתנהלותו". יחד עם זאת, בית המשפט הותיר פתח לעורר לשוב ולעתור בבקשה לעיון חוזר כאשר תימצא חלופה הולמת.

החלטת בית המשפט קמא

4. העורר אכן הגיש בקשה לעיון חוזר בה הוצע לשחררו לחלופת מעצר במקום בשם "בית חם למכור" בקריית אתא, בו יש פיקוח במשך 24 שעות ביממה ומצלמות במעגל סגור. ביום 21.8.2022 התקיים דיון בבקשה זו, ובית המשפט דחה אותה בהחלטה שהיא מושא הערר הנוכחי.

בית המשפט סקר את ההליכים הקודמים ובכלל זה את ההחלטה שניתנה ביום 21.7.2022. הוא ציין כי שירות המבחן בדק את החלופה שהוצעה על ידי העורר וחזר על המלצתו השלילית מאחר שמדובר בחלופה שאינה מפוקחת על ידי גורמים רשמיים ומהווה חלופה הכרוכה בתשלום כספי. עוד ציין בית המשפט את התרשמותו השלילית של שירות המבחן מאישיותו של העורר, מהסיכון הנשקף ממנו ומהחשש לשיבוש הליכי משפט לאור טענות ללחץ שהופעל על המתלוננת.

עוד הוסיף בית המשפט וציין כי ההחלטה הקודמת (קרי ההחלטה מיום 21.7.2022) ניתנה רק זמן קצר קודם לכן, וצוין בה כי אין מקום לסטות מההמלצה השלילית של שירות המבחן. בית המשפט אף הבהיר כי יש קושי בחלופה שכרוך בשהות בה שיקול כספי (מאחר שהעורר הוא שנושא בעלות השהייה שלו במקום). עוד נקבע בהחלטה כי מלבד עילת המסוכנות, ישנו גם חשש לשיבוש הליכי משפט וזאת כפי שפורט גם בהחלטה הקודמת מיום 21.7.2022.

טענות הצדדים בערר



5. בערר הנוכחי טען ב"כ העורר כי שגה בית המשפט קמא כאשר לא אישר את חלופת המעצר המבוקשת. לטענתו אין לעורר כל עבר פלילי ועדותה של המתלוננת נמסרה כבר במלואה - כך שלא קיים עוד חשש לשיבוש הליכי משפט. ב"כ העורר הבהיר כי המקום בו מוצע כי העורר ישהה הוא מקום בעל מוניטין רב וותק של עשרות שנים. במקום ישנה מחלקה ייעודית לחלופת מעצר המצולמת כל העת, בנוסף לפיקוח האנושי המצוי בו לאורך כל שעות היממה. אין קושי בכך שמדובר במקום שהשהות בו כרוכה בתשלום כספי מאחר שמדובר במקום ששמו הולך לפניו, והוא לא יסכן את מעמדו תמורת הסכום הזעום שמשלם לו העורר. על כל פנים, ניתן לומר דברים דומים גם ביחס לפיקוח שמבוצע על ידי כל בן משפחה או חבר של נאשם. עוד צוין כי בהתייחס לחלופת המעצר הקודמת שאותה הציע העורר, שירות המבחן ציין כי המפקחים אינם מתאימים מאחר שהם אינם מודעים לחומרת העבירות שיוחסו לעורר. ואולם ביחס למפקחים במקום המוצע עתה, צוין כי הם מבינים את מהות הפיקוח.

ב"כ העורר התייחס גם לקשיים בעדות המתלוננת. הוא הוסיף כי המתלוננת חזרה ארצה לאחר שעזבה את הארץ מאחר שיש לה כעת בן-זוג בישראל. עוד התייחס ב"כ העורר לכך שהעורר מוכן גם להפקיד ערבות כספית משמעותית, וכן טען כי העובדה שההליך הפלילי מתקדם ביעילות אינה צריכה להיזקק לחובת מרשו. בנסיבות אלה לא היה בית המשפט צריך לגישתו לאמץ את המלצת שירות המבחן, והיה עליו להיעתר לבקשת העורר ולהורות על שחרורו לחלופת המעצר המוצעת.

6. ב"כ המדינה התנגד לבקשה. הוא טען כי לעורר מיוחסות עבירות חמורות ביותר שבוצעו במי שהייתה פליטה מאוקראינה, תוך שהעורר ניצל את חולשתה. במקום המוצע על ידי העורר כחלופת מעצר ישנם מן הסתם אנשים ונשים נוספים, שאף הם אנשים מוחלשים, ולא ניתן לאיין את החשש שהעורר ינסה לפגוע גם בהם. עוד צוין החשש של המתלוננת מהעורר ומצבה הנפשי הקשה - שאף הם מהווים שיקול בבחינת האפשרות של שחרורו לחלופת מעצר.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בערר ושמעתי את טענות הצדדים, אני סבורה כי דין הערר להידחות. העורר הואשם בעבירות חמורות ביותר, שנעשו במי שהייתה באותה עת פליטה מאוקראינה, תוך שעל פי הנטען בכתב האישום, הוא ניצל בביצוע העבירות את חולשתה ונהג בה בכוחניות ובמניפולטיביות. לכן, ישנו חשש מובנה של מסוכנות ביחס לעורר כזה, חשש שכדי להפיג אותו נדרשת חלופת מעצר טובה ואמינה.

החלופה שהוצעה על ידי העורר אינה כזו המתמודדת עם החששות הנובעים מהעורר, ששירות המבחן העריך אותו כמי שיש סיכון להישנות ההתנהלות הפוגענית שלו. עוד ציין שירות המבחן כי ניכרים ביחס לעורר עיוותי חשיבה כאשר הוא מייחס למתלוננת הדדיות, פתינות וייחוס כוונות כלפיו. בנסיבות אלה, חלופת מעצר בה נמצאים מן הסתם אנשים ונשים אחרים, שקשה יהיה להפריד בין העורר לבינם, היא חלופה שכרוך בה מטיבה סיכון הדומה לסיכון נושא העבירה שבגינה הוגש נגד העורר כתב האישום. בנסיבות אלה, אינני סבורה כאמור כי די בחלופה זו כדי לאיין את הסיכון הנשקף ממנו, ולכן אני דוחה את הערר.

8. סוף דבר - הערר נדחה. מובן כי פתוחה הדלת בפני העורר לשוב ולפנות לבית המשפט בעתיד בבקשה לעיון חוזר, בקשה שתידון בהתאם לנסיבותיה.



ניתנה היום, י' באלול התשפ"ב (6.9.2022).

ש ו פ ט ת
